

Sygn. akt I C 269/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 czerwca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Litwińska – Bargiel

Protokolant: Justyna Pasiak

po rozpoznaniu w dniu 03 czerwca 2015 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **R. M. i H. M. (1)**

przeciwko **T. P. (1)**

przy interwencji po stronie pozwanej **(...) S.A w W.**

o odszkodowanie i zadośćuczynienie pieniężne w kwotach 15.000 zł i 20.000 zł

I/ zasądza od pozwanego T. P. (1) na rzecz powoda R. M. kwotę 5 000 zł (pięć tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 26 lipca 2011 roku do dnia zapłaty;

II/ zasądza od pozwanego T. P. (1) na rzecz powoda R. M. jako spadkobiercy H. M. (1) kwotę 20 303 zł (dwadzieścia tysięcy trzysta trzy złote) z odsetkami ustawowymi od kwoty 20 000 zł od dnia 26 lipca 2011 roku do dnia zapłaty, a od kwoty 303,00 zł od dnia 22 czerwca 2012 roku;

III/ dalej idące powództwo oddala;

IV/ zasądza od pozwanego T. P. (1) na rzecz powoda R. M. kwotę 3 493,05 zł tytułem części kosztów procesu;

V/ zasądza od powoda R. M. na rzecz interwenienta ubocznego (...) S.A w W. kwotę 896,16 zł tytułem części kosztów procesu;

VI/ nakazuje pozwanemu T. P. (1) uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie kwotę 2 906,57 zł tytułem części kosztów sądowych, które tymczasowo poniósł Skarb Państwa;

VII/ nakazuje powodowi R. M. uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie kwotę 1 177,98 zł tytułem części kosztów sądowych, które tymczasowo poniósł Skarb Państwa;

Sygn. akt **I C 269/11**

UZASADNIENIE

Powodów R. M. wystąpił o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego T. P. (1) kwoty 15000 zł tytułem zadośćuczynienia. Natomiast powódka H. M. (1) wystąpiła o zasądzenie na swoją rzecz od w/w pozwanego kwoty 20000 zł także tytułem zadośćuczynienia. Swoje roszczenia powodowie zgłosili w toku postępowania karnego prowadzonego przez

wydział karny Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie pod sygn. akt IIK 430/11, jednakże sąd karny odmówił przyjęcia do rozpoznania powództwa cywilnego i przekazał pozew do rozpoznania wydziałowi cywilnemu tegoż Sądu Rejonowego.

Na rozprawie w dniu 28 maja 2012r. powodowie podtrzymali swoje stanowisko. Ponadto wnieśli o zasądzenie odszkodowania za straty poniesione w związku z wypadkiem z dnia 24 grudnia 2010r..

Pozwany T. P. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości. Na uzasadnienie swojego stanowiska podał, że pojazd którym się poruszał w chwili zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. Ubezpieczenie wypłacił powodom kwoty, które w pełni kompensują szkody doznane przez nich. Ponadto wniósł o przypozwanie (...) .U.S.A.

Pismem procesowym z dnia 28 maja 2012r. do sprawy przystąpił w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej (...) S.A. w W.. Interwenient wniósł o oddalenie powództw, gdyż w jego ocenie roszczenie powodów zostały zaspokojone w całości poprzez dotychczas wypłaconych kwot. Na podstawie posiadanej dokumentacji medycznej ubezpieczycie stwierdził, iż R. M. doznał złamania żeber, co stanowi 5% trwałe uszczerbek na zdrowiu i z tego tytułu przyznano mu zadośćuczynienie w kwocie 5 000 zł i odszkodowanie za koszty leczenia w kwocie 244,35 zł. U powódki H. M. (2) – na podstawie zgromadzonego materiału – stwierdzono stłuczenie klatki piersiowej i krwiaka piersi lewej i prawej, co skutkowało przyznaniem zadośćuczynienia w kwocie 5000 zł z tytułu 5% uszczerbku na zdrowiu oraz kwoty 500,43 zł jako koszty leczenia. W ocenie interwenienta przyznane kwoty w pełni kompensują szkody doznane przez powodów. Ponadto zwraca uwagę na przyczynienie się powoda do odczuwanych dolegliwości, z uwagi na to, że odmówił przyjęcia do szpitala. Z otrzymanej dokumentacji medycznej wynika, iż powodowie mieli zmiany zwyrodnieniowe już w chwili wypadku i nie wszystkie zgłaszane dolegliwości są następstwem zdarzenia z dnia 24 grudnia 2010r.

W piśmie procesowym z dnia 4 czerwca 2012 r. pełnomocnik powodów sprecyzował żądanie. W imieniu powoda wniósł o zasądzenie tytułem zadośćuczynienia kwoty 15 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia ogłoszenia wyroku oraz odszkodowanie w kwocie 233,12 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia ogłoszenia wyroku i zasądzenie kosztów procesu. Natomiast w imieniu powódki H. M. (1) wniósł o zasądzenie na jej rzecz zadośćuczynienia w kwocie 20 000 zł i odszkodowanie w kwocie 323,97 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia ogłoszenia wyroku do dnia zapłaty zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Na uzasadnienie żądania pełnomocnik powodów wskazał, że w dniu 24 grudnia 2010 roku brali oni udział w spowodowanym przez pozwanego, kierującego pojazdem marki O. (...), wypadku drogowym. W wyniku nadmiernej prędkości, nieodpowiedniej do warunków drogowych, sprawca wpadł w poślizg i zjechał na przeciwległy pas ruchu i zderzył się czołowo-bocznie z pojazdem marki R. (...) kierowanym przez powódkę. Pojazd sprawcy był ubezpieczony u interwenienta ubocznego. Pozwany T. P. (1) został prawomocnym, skazującym wyrokiem karnym przez tut. Sąd uznany za winnego spowodowania wypadku z dnia 24 grudnia 2010r.

Wypadek był dla powodów dużym przeżyciem, spotęgowanym faktem, iż miał miejsce w dniu Wigilii Bożego Narodzenia. Do dnia dzisiejszego odczuwają skutki tego zdarzenia, nie powrócili do stanu przed wypadkiem. Powód po wypadku odczuwał silne bóle klatki piersiowej. Z miejsca wypadku został przywieziony do Szpitala w D., gdzie rozpoznano u niego złamanie VIII i IX żebra po stronie lewej oraz uraz nadgarstka i ręki. Powód opuścił szpital z zaleceniem zażywania leków i maści przeciwbólowych oraz udania się na konsultację chirurgiczną. W związku z silnymi dolegliwościami klatki piersiowej odbył konsultacje kardiologiczne, które wykazały, iż te dolegliwości mają charakter urazowy. Powód kontynuował leczenie w poradni rodzinnej i neurologicznej. U powoda po wypadku stwierdzono również uszkodzenie struktur mięśniowych, rozległe krwiaki na kończynie górnej lewej, uraz klatki piersiowej i stłuczenie kręgosłupa szyjnego. Powód odczuwał ból klatki piersiowej uniemożliwiający normalne oddychanie, ból kręgosłupa utrudniający poruszanie się, ból głowy połączony z zawrotami głowy, szumem w uszach. Badanie neurologiczne potwierdziło wymienione dolegliwości a diagnostyka obrazowa wykazała stan po złamaniu trzonu kręgu (...), będące konsekwencją wypadku z dnia 24 grudnia 2010r. W związku z powyższym odbył rehabilitację

w okresie od 3 października do 14 października 2014r. Od wypadku powód odczuwa zaburzenia równowagi, ma silne bóle głowy i szyi, a także zaburzenia koncentracji i wymowy. Te zaburzenia i dolegliwości nie występowały przed wypadkiem. Dodatkowo powód odczuwa lęk związany z wypadkiem. Nadal pozostaje pod opieką lekarską. Ponośi także dodatkowe koszty związane z leczeniem powypadkowym, gdyż zażywa leki i żele przeciwbólowe i przeciwobrzękowe. Potwierdza, iż otrzymał od interwenienta ubocznego tytułem zadośćuczynienia kwotę 5000 zł, a także 244,35 zł tytułem kosztów leczenia.

Powódka z miejsca wypadku została przetransportowana przez pogotowie ratunkowe do Szpitala (...) w D., gdzie przebywał od 24 grudnia 2010r. do 3 stycznia 2011r. U powódki stwierdzono stłuczenie klatki piersiowej, olbrzymi krwiak piersi lewej, krwiaka piersi prawej. W trakcie hospitalizacji powódka została poddana zabiegowi nacięcia krwiaka i założenia drenu przepływowego. Powódka została wypisana do domu z zaleceniami dalszego leczenia w poradni ogólnej i chirurgicznej, a nadto stosowania opatrunku z R. i bandażu elastycznego oraz zażywania leków przeciwbólowego K.. Po opuszczeniu szpitala powódka musiała przez 10 dni wracać na zmianę opatrunku. Jednocześnie powódka podjęła leczenie w poradni ortopedycznej i neurologicznej. Od wypadku powódka ma zawroty i bóle głowy, a także bóle kręgosłupa szyjnego i barku lewego. Powódka musiała podjąć leczenie usprawniające ze względu na dolegliwości ze strony kręgosłupa szyjnego.

Wypadek spowodował u powódki silne zaburzenia psychiczne. Powódka nadal bardzo źle sypia w nocy, gdyż ma nawracające myśli dotyczące wypadku. W związku z czym podjęła leczenie w (...), gdzie lekarz psychiatra stwierdził u powódki zaburzenia adaptacyjne. Powódka zażywała przypisane jej leki A., S. oraz L.. W wyniku urazów i długotrwałego stresu powypadkowego powódka musiała kilkakrotnie korzystać z doraźnej pomocy, w tym pomocy ratunkowej.

Powódka nadal ponosi koszty leczenia powypadkowego, gdyż zażywa leki i żele przeciwbólowe, leki zmniejszające zawroty głowy oraz przeciwłękowe. Dodatkowo powódka musiała ponieś koszt związany z dojazdem na oględziny pojazdu w dniu 14 stycznia 2011r. dokonywane przez pracownika interwenienta ubocznego w kwocie 255 zł.

Powódka potwierdza, iż otrzymała od interwenienta ubocznego tytułem zadośćuczynienia kwotę 5000 zł, a także 500,43 zł tytułem kosztów leczenia.

Pismem procesowym z dnia pełnomocnik powodów zmienił żądanie odnośnie daty początkowej biegu odsetek ustawowych, a więc powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz zadośćuczynienia w kwocie 15000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wytoczenia powództwa oraz odszkodowania w kwocie 233,12 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty. Natomiast w imieniu powódki zasądzenie na jej rzecz zadośćuczynienia w kwocie 20000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wytoczenia powództwa oraz odszkodowania w kwocie 323,97 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty. Podtrzymał żądanie o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie w dniu 03 czerwca 2015 roku pełnomocnik powoda oświadczył, iż podtrzymuje dotychczasowe żądanie. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych w kwocie po 600 zł od każdego z powodów, opłatę od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł i opłaty skarbowe od pełnomocnictwa subsydiarnych, koszty dojazdu na 5 rozpraw w kwocie 501,58 zł i zwrot kosztów opinii biegłych.

Na tej rozprawie pełnomocnik interwenienta ubocznego pottrzymał swoje stanowisko w sprawie oraz złożył do akt spis kosztów, według którego dla każdego z powodów te koszty procesu wyniosły 2762,18 zł, na które składały się wynagrodzenie radcowskie, opłata skarbowe od pełnomocnictwa, siedmiokrotne dojazdy na rozprawę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 grudnia 2010 roku na drodze krajowej nr (...) pozwany T. P. (1) kierujący pojazdem marki O. (...) o nr rej. (...) naruszył zasady bezpieczeństwa drogowego i doprowadził do zderzenia z pojazdem R. (...) o nr rej. (...), który prowadziła powódka H. M. (1), z powód R. M. jako pasażerem.

Podczas wypadku powodowie miała zapięte pasy bezpieczeństwa.

Na miejsce zdarzenia wezwano Policję.

Wyrokiem z dnia 09 lutego 2012r. tut. Sądu wydanego w sprawie o sygn. akt II K 430/11 pozwany T. P. (1) został uznany za winnego tego, że w dniu 24 grudnia 2010 roku, na 88/6 kilometrze drogi nr (...) z kierunku W., poza obszarem zbudowanym, kierując samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej. (...) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa ruchu lądowego, w ten sposób, że kończąc wykonywany manewr wyprzedzania innych pojazdów i zjeżdżając na prawy pas ruchu, jechał z prędkością nie zapewniającą mu, w występujących wówczas warunkach drogowych, panowania nad pojazdem, w wyniku, czego wprowadził kierowany przez siebie samochód w poślizg, a następnie poruszając się w poślizgu, zjechał na lewy pas ruchu, doprowadzając do czołowo -bocznego zderzenia z poruszającym się tym pasem ruchu, z przeciwnego kierunku, samochodem marki R. (...) o nr rej. (...), kierowanym przez H. M. (1), która w wyniku wypadku doznała obrażeń ciała w postaci: stłuczenia klatki piersiowej, olbrzymiego krwiaka piersi lewej i krwiaka piersi prawej, a pasażer tego pojazdu R. M. doznał obrażeń ciała w postaci złamania zebra oraz powierzchownego urazu nadgarstka i ręki, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała ww. pokrzywdzonych na okres powyżej 7 dni, tj. przestępstwa z art. 177 § 1 k.k.

Dowód:

- przesłuchanie powoda R. M. –k.375,
- przesłuchanie powódki H. M. (1) –k.375-376,
- przesłuchanie pozwanego T. P. (2) –k.376-377,
- kserokopii notatki urzędowej o wypadku (kolizji drogowej)- k.100,
- akta Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie o sygn. II K 430/11.

W dniu zdarzenia samochód osobowy marki O. (...) o nr rej. (...), był objęty umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartą z interwenientem ubocznym stroną pozwaną (...) Spółką Akcyjną w W.

Dowód:

- akta szkody GAP 92003, 92004
- kserokopia polisy nr (...) -k.17.

Na miejsce zdarzenia wezwano również karetkę pogotowia, albowiem powódka odczuwała silne dolegliwości bólowe głowy i kręgosłupa szyjnego oraz klatki piersiowej. W związku z tym bezpośrednio po zdarzeniu została przewieziona na Izbę Przyjęć Szpitala (...) w D.. Powódka została przyjęta do szpitala na oddział chirurgiczny, gdzie przebywała do dnia 03 stycznia 2011r. Rozpoznano u niej stłuczenie klatki piersiowej, olbrzymiego krwiaka piersi lewej, krwiaka piersi prawej. Zastosowano leczenie w postaci nacięcia krwiaka, opróżnienie i założenia drenu przepływowego. Konsultacja neurologiczna nie wykazała nieprawidłowości z zakresie układu nerwowego. Badania radiologiczne klatki piersiowej nie wykazało zmian. Została wypisana z zaleceniem kontroli u lekarz rodzinnego, w przyszpitalnej poradni chirurgicznej oraz stosowania opatrunków z R., bandaży elastycznych oraz leku przeciwbólowego K..

W wyniku wypadku powódka doznała stłuczenia klatki piersiowej krwiakami obu piersi, w konsekwencji czego dokonano nacięcia i drenażu krwiaka piersi lewej oraz skręcenia kręgosłupa szyjnego. W następstwie tych uszkodzeń powódka zmuszona była używać leków przeciwbólowych takich jak K., Z., A. oraz przeciwobrzękowe i resorbujące krwiaki jak A., D., L.. Tej pierwszej grupy leków zmuszona była używać w związku ze skutkami wypadku do pół roku od urazu, w okresie pierwszych trzech miesięcy regularnie, następnie doraźnie. Leki drugiej grupy musiały być stosowane od trzech miesięcy od wypadku. Ponadto z powodu występowania bólów i zawrotów głowy konieczne było stosowanie przez powódkę leków B., T., a powodu stanów lękowych A..

Przez kolejne 10 dni po opuszczeniu szpitala powódka odbywała kontrole w przyszpitalnej poradni chirurgicznej w celu zmiany opatrunku. W domu powódka używała specjalnej lampy, która miała przyspieszyć gojenie ran. Na piersi lewej pozostała blizna po nacięciu krwiaka.

Przed wypadkiem powódka nie uskarżała się na dolegliwości ze strony kręgosłupa. Leczyła się w związku z zakrzepicą żył głębokich, przebyła operację przepukliny.

Po wypadku powódka w związku utrzymującymi się bólami i zawrotami głowy, bólami kręgosłupa szyjnego oraz lewego barku podjęła leczenie w Poradni Neurologicznej. Neurolog w dniu 14 lutego 2011r. stwierdził dodatkowo bolesność kręgosłupa szyjnego i zalecił wykonanie rezonansu magnetycznego tego odcinka kręgosłupa, który nie wykazał patologii. W wykonanych badaniach przepływów tętnic szyjnych także nie ujawniono nieprawidłowości, a zdjęcie RTG barku lewego wykazało zmiany zwyrodnieniowe.

Kontynuowała leczenie także chirurgiczne, w tym w zakresie przebytej przed wypadkiem operacji przepukliny. W marcu 2011r. zgłosiła się do poradni chirurgii urazowo- ortopedycznej, gdzie lekarz ortopeda odnotował skargi na utrzymujący się ból kręgosłupa szyjnego, barku lewego, stawu kolanowego prawego. Lekarz stwierdził ograniczenie ruchomości kręgosłupa szyjnego i barku lewego oraz iż staw kolanowy prawy jest bez wysięku o zachowanej ruchomości. W wykonanym zdjęciu RTG stwierdzono zmiany zwyrodnieniowe. Zalecono zabiegi rehabilitacyjne. Natomiast w dniu 09 sierpnia 2011r. odbyła konsultację kardiologiczną.

W następstwie urazu kończyny dolnej powódka skorzystała z zabiegów rehabilitacyjnych i fizykoterapii w okresie od 12 maja 2011r. do 25 maja 2011r. Ponownie została skierowana na zabiegi fizjoterapeutyczne w dniu 16 maja 2012r. Powódka uczestniczyła także w turnusie rehabilitacyjnym w okresie od 09 czerwca do 23 czerwca 2012r. w K..

Co kilka miesięcy powódka miała napady uczucia duszności, ciemność w oczach, bóle w klatce piersiowej. Z powodu bardzo silnych zawrotów głowy z nudnościami i wymiotami zgłosiła się do szpitala, gdzie była hospitalizowana w okresie od 22 września 2011r. do 26 września 2011r. Stan zdrowia powódki był związany z niewydolnością krążeniową oraz cukrzycą. W związku z silnymi bólami w klatce piersiowej powódka wzywała pogotowie w dniu 25 stycznia 2012r. i została odwieziona do szpitala, gdzie po wykluczeniu zawału serca została zwolniona do domu. Sytuacja ponowiła się w czerwcu 2012r. W dniu 03 czerwca 2012r. została przyjęta do szpitala z powodu niecharakterystycznych dolegliwości bólowych w klatce piersiowej. Rozpoznano u niej wówczas niewydolność krążeniową, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, cukrzycę. W stanie dobrym opuściła szpital w dniu 6 czerwca 2012.

Powoda nadal uskarżała się na ból kręgosłupa szyjnego i barku lewego, bóle i zawroty głowy, źle sypiała, zażywała ciągle leki przeciwbólowe.

Na skutek wypadku nie stwierdzono u powódki zmniejszonej sprawności organizmu. Powódka wymaga okresowej kontroli ortopedycznej, nie wymagała stałego leczenia. Z postępowania rehabilitacyjnego wskazane były wyłącznie własne ćwiczenia kręgosłupa. Rokowania na przyszłość były korzystne.

Ponadto nie stwierdzono zmniejszenia się sprawności organizmu powódki wynikającej ze stanu ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego. Podawane przez powódkę bóle barku lewego były skutkiem stwierdzonych zmian zwyrodnieniowych w zakresie tego stawu. Powódka wymagała okresowej kontroli neurologicznej i okresowego stosowania farmakoterapii w razie zaostrzenia dolegliwości. Rehabilitację powódka mogła przeprowadzać we

własnym zakresie poprzez codzienne ćwiczenia w domu. Rokowania co do stanu zdrowia neurologicznego powódki były korzystne, a jej stan zdrowi był prawidłowy, gdyż wyniki dodatkowych badań niewykazywały nieprawidłowości, w tym rezonans kręgosłupa.

Dowód:

- kserokopia historii choroby –k. 99,104, 240,241,251,254-260, 263-274,287
- kserokopie karty informacyjnej z dnia 03 stycznia 2011 roku, wyniku USG klatki piersiowej z dnia 04 stycznia 2011 -k.102-103,
- kserokopia zaświadczenia lekarskiego z dnia 06 czerwca 2011r. konsultacji kardiologicznej, zaświadczenia z dnia 15 września 2011, zaświadczenia lekarskiego z dnia 25 lutego 2013r.-k.115-116, 119-120,233,
- kserokopia skierowania do pracowni diagnostycznej, wyniku badania diagnostycznego, USG D. żylnego kończyn dolnych-k.242, 261, 262,
- kserokopia karty informacyjnej leczenia szpitalnego- k.275-278,
- kserokopia karty zlecenia wyjazdu zespołu ratownictwa medycznego-k.285-286,
- kserokopia księgi odmów przyjęć i porad ambulatoryjnych udzielonych w izbie przyjęć od 19 stycznia 2012r-k.292-293
- kserokopia karty informacyjnej z dnia 25 stycznia 2012 roku,-k.122-123,
- kserokopia skierowania na zabiegi z dnia 16 maja 2012r., karty zabiegów, zaświadczenia o uczestnictwie w turnusie rehabilitacyjnym-k.125-126,279,
- pisemna opinia biegłego sądowego S. L. z dnia 11 września 2012r. k.164-168,
- pisemna opinia biegłego sądowego J. W. z dnia 05 grudnia 2012r. k.176-178,
- pisemna uzupełniająca opinia biegłych sądowych S. L. z dnia 29 maja 2013r. oraz z dnia 31 sierpnia 2013r. k.301-304, 360,
- pisemna uzupełniająca opinia biegłego sądowego J. W. z dnia 22 lipca 2012r.-k.323..
- przesłuchanie powódki H. M. (1) –k.375-376.

Powódka była nerwowa, płaczliwa, miała obniżony nastrój, obawiają się wszystkiego, była nadwrażliwa na hałas. Miała poczucie krzywdy i żalu. Utrzymywał się u niej stan napięcia, niepokoju. Była niestabilna emocjonalnie. Prześladowały ją myśli o wypadku, śmierci. Źle sypiała, miała koszmary dotyczące wypadku. Nie mogła przezwyciężyć lęku przed kierowaniem samochodem. Przez pierwsze pół roku powódka nie jeździła samochodem jako kierowca. Odczuwała silny lęk przed uczestnictwem w ruchu drogowym.

Podczas rehabilitacji zalecono powódce, aby skorzystała z pomocy psychiatry. W dniu 01 sierpnia 2011r. rozpoczęła leczenie w (...). Rozpoznano u niej zaburzenia depresyjno sytuacyjne. W dniu 19 września 2011r. ponownie zgłosiła się do w/w poradni, podając, iż ma lęki sytuacyjne i niemotywowane, boi się jeździć samochodem, w ciągu dnia odczuwa wzmożony niepokój, utrzymuje się trudności w zasypianiu.

W wyniku terapii częściowo przezwyciężyła lęk przed uczestnictwem w ruchu drogowym. Jednakże przed każdym wyjazdem do W., na myśl, że będzie musiała ponownie pokonać trasę, na której doszło do wypadku, nie spała całą

noc. Unikala wyjazdów w weekend. Jak widziała, że z naprzeciwka jakiś samochód wysuwa się z kolumny, staje się nerwowa, przechodzi ją jakiś prąd.

W wyniku wypadku powódka doznała długotrwałych zaburzeń adaptacyjnych, które w wersji łagodniejszej utrzymywały się, ale miały charakter odwracalny.

Dowód:

- kserokopia historii choroby –k. 282-283, 396
- przesłuchanie świadka J. S.- k.144,
- przesłuchanie powódki H. M. (1) –k.375-376,
- przesłuchanie powoda R. M. –k.375,
- pisemna opinia biegłego sądowego M. Ż. z dnia 23 marca 2014r. k. 388-393.

Doznane urazy chirurgiczne i ortopedyczne skutkowały 5% uszczerbkiem na zdrowiu, natomiast neurologiczne 2% uszczerbku na zdrowiu.

Dodatkowo wystąpienie u powódki zaburzenia adaptacyjne, które spowodowały długotrwały uszczerbek na jej zdrowiu w wysokości 5% .

Dowód:

- pisemna opinia biegłego sądowego S. L. z dnia 11 września 2012r. k.164-168,
- pisemna opinia biegłego sądowego J. W. z dnia 05 grudnia 2012r. k.176-178,
- pisemna opinia biegłego sądowego M. Ż. z dnia 23 marca 2014r. k. 388-393.

Bezpośrednio z miejsca zdarzenia powód został przewieziony karetką pogotowia do szpitala w D.. Powód uskarżał się na silny ból w klatce piersiowej oraz ból nadgarstka i dłoni lewej. U powoda po badaniu oraz wykonaniu zdjęcia RTG, rozpoznano złamanie żebra VIII i IX po stronie lewej w linii pachowej środkowej oraz powierzchowny uraz nadgarstka i ręki. Ponadto w stawach międzypaliczkowych lewej dłoni zmiany zwyrodnieniowe ze zwężeniem szpar stawowych. W wyniku wypadku doznał on również skręcenia kręgosłupa szyjnego i stłuczenia, krwiaki.

Powód przed wypadkiem był leczony kardiologicznie, w roku 2000 przebył operację wszczepienia bypassów naczyń wieńcowych serca. Uzasadniło to szczególną wrażliwość powoda na ból w klatce piersiowej.

Powód bał się o żonę- powódką, chciał się nią opiekować i dlatego odmówił przyjęcia do szpitala. Z tego powodu u powoda nie zdiagnozowano od razu skręcenia kręgosłupa szyjnego. Jeszcze kilka dni po wypadku był bardzo zdenerwowany i zdezorientowany.

Obrażenia doznane w wypadku mogły dawać dolegliwości bólowe do 3 miesięcy stale, a z nawrotami do pół roku. Przez okres kilku tygodni powód odczuwał ból w klatce piersiowej przy głębszym oddechu, przy kaszlu, kichaniu, śmianiu się. Nie powodowało to jednak konieczności przyjmowania jakiegokolwiek wymuszonej pozycji ciała, poza podstawową ostrożnością przy zmianie pozycji.

W konsekwencji uszkodzeń doznanych w dniu 24 grudnia 2010r. powód zmuszony był używać leków przeciwbólowych takich jak K., Z., A. oraz przeciwobrzękowe i resorbujące krwiaki jak A., D., L.. Tej pierwszej grupy leków zmuszony był używać w związku ze skutkami wypadku do pół roku od urazu, w okresie pierwszych trzech miesięcy regularnie, następnie doraźnie. Leki drugiej grupy musiały być stosowane od miesiąca od wypadku.

Przed wypadkiem nie leczył się związku z dolegliwościami kręgosłupa.

W dniu 26 stycznia 2011r. zakończył leczenie. W tym dniu utrzymywały się u powoda nadal podbiegnięcia krwawe klatki piersiowej, barku lewego i kręgosłupa szyjnego.

Powód leczył się w poradni neurologicznej oraz lekarza rodzinnego, który udzielał mu także porad domowych. Odbył też kontrole kardiologiczną.

W dniu 28 marca 2011r. po wykonaniu ponownego badania RTG kręgosłupa lędźwiowego, ujawniono obok zmian zwyrodnieniowych przebyte złamanie kompresyjne trzonu (...).

Powód leczył się w poradni neurologicznej oraz lekarza rodzinnego. Konsultujący powoda w dniu 6 kwietnia 2011r. neurolog w rozpoznaniu ujął przed wszystkim zmiany zwyrodnieniowo-wytwórcze kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego.

W następstwie urazu szyi i tułowia powód w dniu 31 marca 2011r. został skierowany na zabiegi fizjoterapeutyczne, które odbył w okresie od dnia 03 października 2011r. do dnia 14 października 2011r.

Po wypadku powód uskarża się na bóle i zawroty głowy, bóle całego kręgosłupa, bóle kończyn dolnych, szумы w uszach, zaburzenia pamięci i lęki.

Jednakże wypadek nie wpłynął na zmniejszoną sprawność jego organizmu. Powód wymaga okresowej kontroli ortopedycznej, nie wymaga stałego leczenia. Z postępowania rehabilitacyjnego wskazane są wyłącznie własne ćwiczenia kręgosłupa. Rokowania na przyszłość są korzystne.

Dowód:

- kserokopia-wynik badania radiologicznego powoda z dnia 24-12-2010r, odmowy przyjęcia pacjenta do szpitala, opis badania z dnia 28 marca 2011r –k.72-74,
- kserokopia informacji o stanie zdrowia z dnia 06 kwietnia 2011r, z dnia 28 lutego 2012r, wynik badania diagnostycznego z dnia 21.02.2011r.-k.107-109,
- kserokopia skierowania na zabiegi fizjoterapeutyczne z dnia 31 marca 2011r., karty zabiegów-k.112-114,
- przesłuchanie świadka J. S.- k.144,
- pisemna łączna opinia biegłych sądowych S. L. i J. W. z dnia 11 września 2012r. k.164-168,
- pisemna uzupełniająca opinia biegłych sądowych S. L. z dnia 29 maja 2013r. oraz z dnia 6 grudnia 2014r. k.301,446,
- przesłuchanie powoda R. M. –k.375.

W związku z uszkodzeniami, jakie rozpoznano u powód na skutek wypadku z dnia 24 grudnia 2010r., doznał on uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5%.

Dowód:

- pisemna łączna opinia biegłych sądowych S. L. i J. W. z dnia 11 września 2012r. k.164-168 .

Bezpośrednio po zdarzeniu powodowie wymagali pomocy córki oraz osób trzecich w zakresie dowożenia ich do lekarzy, na rehabilitację czy do sanatorium. Korzystali także z taksówek. Bali się jeździć samochodem. Powódka była słaba, dużo leżała, nie mogła się schylać. Częściowo powódce pomagał powód. Obydwoje stali się lękliwi, nieufni oraz nerwowi. Nie byli w stanie samodzielnie posprzątać mieszkania, przygotować posiłków czy załatwić spraw o charakterze administracyjnym. Zaczęli mieć problemy z koncentracją, podczas wizyt lekarskich musiała być inna

osoba, aby zapamiętać rozeznanie i zalecenie. Przed wypadkiem powodowie pomagali innym, byli zaangażowani w sprawy innych osób, rodziny. Po zdarzeniu sami wymagali opieki. Byli mniej aktywni. Powódka straciła wcześniejszą inicjatywę. Pojawiły się u niej oznaki nerwicy.

Dowód:

- przesłuchanie powoda R. M. –k.375,
- przesłuchanie powódki H. M. (1) –k.375-376,
- przesłuchanie świadka J. S.- k.144,
- przesłuchanie świadka K. W.- k.144-145.

Powódka w celu dojechania się na miejsce oględziny jej pojazdu przez pracownika G. T..U.S.A. wynajęła taksówkę na trasie D.-J.- D., a jej koszt wyniósł 255 zł.

Dowód:

- rachunek nr (...) z dnia 14 stycznia 2011r.-k.105.

Powódka po wypadku zażywała leki zmniejszające zawroty głowy (P.) oraz żel przeciwbólowy (L.). Koszt leków łącznie wyniósł 48 zł.

Dowód:

- faktura VAT nr (...) z dnia 24 lutego 2011r.-k.110.

Interwient uboczny - (...) S.A. stwierdził u powoda oraz powódki po 5% uszczerbek na zdrowiu. W piśmie z dnia 29 czerwca 2011 roku interwient uboczny przyznała powodowi i powódce z tytułu zadośćuczynienia kwotę po 5000 zł.

Ponadto w/w ubezpieczycie przyznał powódce kwotę 500,43 zł tytułem odszkodowania, na podstawie przedłożonych rachunków, tj. pokwitowania nr (...), pokwitowania nr (...), rachunku nr (...), faktur VAT nr (...).

Powodowi w/w ubezpieczycie przyznał kwotę 244,35 zł tytułem odszkodowania, na podstawie przedłożonych rachunków, tj. KP nr (...), faktur VAT nr (...).

Towarzystwo ubezpieczeniowe odmówiło wypłaty dalszych kwot, powołując się na brak dokumentacji pozwalającej ocenić zgłoszone roszczenia,

Dowód:

- kserokopia pisma G. T..U.S.A.z dnia 26 czerwca 2011r.-k.78,
- kserokopia pisma G. T..U.S.A.z dnia 04 lipca 2011r.-k.79-80,
- kserokopia pisma G. T..U.S.A.z dnia 13 lipca 2011r.-k.81-82,
- kserokopia opinii Konsultanta Medycznego (...) .U.S.A z dnia 30 maja 2011 roku – k. 76;
- kserokopia opinii Konsultanta Medycznego (...) .U.S.A z dnia 10 czerwca 2011 roku – k. 77;
- akta szkody nr GAP (...), (...)
-

W dniu 17 września 2014r. powódka H. M. (1) zmarła, jej spadkobiercą został powód R. M..

Dowód:

- kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu -k. 456,
- akt poświadczenia dziedziczenia z dnia 24 października 2014r., Rep.A. 7245/2014-k.458-460.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo częściowo podlegało uwzględnieniu.

W niniejszej sprawie jest bezsporne, że w dniu 24 grudnia 2010 roku powodowie R. M. oraz H. M. (1) uczestniczyli w zdarzeniu drogowym, w wyniku którego doznali uszkodzeń ciała.

Pozwany T. P. (1) został prawomocnie uznany za winnego, tego że w dniu 24 grudnia 2010r. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, czym, doprowadził do czołowo-bocznego zderzenia z pojazdem, którym podróżowali powodowie, a w wyniku wypadku powodowie doznali obrażeń ciała naruszających czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni, tj. przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. Zgodnie z art. 11 kpc ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Sąd cywilny jest związany ustaleniami co do popełnienia przestępstwa. Związanie dotyczy ustalonych w sentencji wyroku znamion przestępstwa, a także okoliczności jego popełnienia co do czasu, miejsca, poczytalności sprawcy itp. Wszelkie inne ustalenia prawomocnego skazującego wyroku karnego, wykraczające poza element stanu faktycznego przestępstwa, nie mają mocy wiążącej dla sądu cywilnego, nawet jeżeli są zawarte w wyroku. Sąd cywilny może zatem czynić własne ustalenia w zakresie okoliczności, które nie dotyczą popełnienia przestępstwa, mimo że pozostają w związku z przestępstwem. Ustalenia te mogą różnić się od tych, które dokonał sąd karny.

Pozwany więc w toku tego postępowania nie mógł bronić się zarzutem, że nie popełnił przestępstwa w postaci doprowadzenia do wypadku z dnia 24 grudnia 2010r. ani podnosić że przestępstwem tym nie wyrządził szkody powodom. W związku z czym wina i sprawstwo pozwanego nie było przedmiotem tego postępowania. Proces koncentrował się wokół wysokości należnego powodom zadośćuczynienia i odszkodowania.

Powód w rozpoznawanej sprawie zgłosił ostatecznie żądanie zasądzenia na swoją rzecz od strony pozwanej kwoty 15 000 zł tytułem uzupełnienia wypłaconej już kwoty zadośćuczynienia pieniężnego co oznacza, iż przyjęła, że w związku z tym zdarzeniem drogowym należy się mu zadośćuczynienie pieniężne w wysokości 20 000 zł. Natomiast powódka zgłosiła ostatecznie żądanie zasądzenia na swoją rzecz od strony pozwanej kwoty 20 000 zł tytułem uzupełnienia wypłaconej już kwoty zadośćuczynienia pieniężnego co oznacza, iż przyjęła, że w związku z tym zdarzeniem drogowym należy się mu zadośćuczynienie pieniężne w wysokości 25 000 zł.

Żądanie zasądzenia zadośćuczynienia za krzywdę opiera się na przepisie art. 445 § 1 k.c. stanowiącym, iż w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym (czyli art. 444 k.c. dotyczącym wystąpienia uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia) sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Chodzi tu o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości) i cierpienia psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci np. zszpecenia, niemożności uprawiania działalności artystycznej, naukowej, wyłączenia z normalnego życia itp.), a więc doznany przez poszkodowanego uszczerbek niemajątkowy. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Winno ono mieć w związku z tym charakter całościowy i obejmować wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości (a więc prognozy na przyszłość). Przy ocenie więc „odpowiedniej sumy” należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności danego wypadku, mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, tak aby przyznana poszkodowanemu suma mogła zatrzeć lub co najmniej złagodzić odczucie krzywdy i pomóc poszkodowanemu odzyskać równowagę psychiczną (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2000 roku, II CKN 1119/98, niepublikowany; wyrok Sądu

Najwyższego z dnia 03 lutego 2000 roku, I CKN 969/98, niepublikowany; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 03 listopada 1994 roku, III APr 43/94, OSA 1995, nr 5, poz. 41; uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 08 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNC 1974, nr 9, poz. 145; G. Bieniek, K. Kołakowski, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania, tom I, Warszawa 2001, pkt. 13 i 14 uwag do art. 445 k.c.). W szczególności uwzględniać należy nasilenie cierpienia, długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa, trwałość następstw zdarzenia oraz konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym poszkodowanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku, II UKN 681/98, OSNAP 2000, nr 16, poz. 626). Zadośćuczynienie ma więc przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Wysokość ta nie może być jednak nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1962 roku, 4 CR 902/61, OSNCP 1963, nr 5, poz. 107; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 1965 roku, I PR 203/65, OSPiKA 1966, nr 4, poz. 92; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 1978 roku, IV CR 79/78, niepublikowany; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2001 roku, III CKN 427/00, niepublikowany). Z tych też względów posługiwanie się jedynie tabelami procentowego uszczerbku na zdrowiu i stawkami za każdy procent trwałego uszczerbku dla rozstrzygnięcia zasadności roszczenia o zadośćuczynienie i jego wysokości, znajduje jedynie orientacyjnie zastosowanie i nie wyczerpuje tej oceny (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 lutego 1998 roku, I ACa 715/97, OSA 1999, nr 2, poz. 7).

Wpadek samochodowy w którym uczestniczyli powodowie wyglądał bardzo poważnie. Było to bowiem zderzenie czołowe przy dość dużej prędkości. Powodowie byli przerażeni. Szok, niedowierzanie utrzymywał się u nich jeszcze przez kilka dni. Mieli oni poczucie skrzywdzenia, żalu. Powodowie jako osoby starsze, po przebytych zabiegach operacyjnych, byli – w sposób uzasadniony- przewrażliwieni na punkcie stanu swojego zdrowia.

W niniejszej sprawie Sąd w pierwszym rzędzie zwrócił uwagę na fakt, że powód w wyniku przedmiotowego zdarzenia doznał obrażeń ciała w postaci: złamania żebra VIII i IX po stronie lewej, skręcenia odcinka szyjnego, stłuczenia, krwiaki. Ból żeber mógł utrzymywać się do 3 m-cy stale, a z nawrotami do pół roku. Z powodu samych następstw wypadku powód nie musi być leczony ortopedycznie i neurologicznie, wskazane jest jedynie okresowa kontrola u lekarzy tych specjalności z powodu rozwiniętych zmian zwyrodnieniowych i ich następstw. Rokowania na przyszłość co do następstw wypadku są pomyślne. Nie można pominąć, iż powód cierpi na zaburzenia krążenia, przybył operację wszczępienia baypassów, i jego stan zdrowia zależy od tego schorzenia.

Nie można podzielić stanowiska interwenienta ubocznego, że powód przyczynił się do rozmiaru krzywdy poprzez odmowę hospitalizacji w dniu zdarzenia. Podczas przyjęcia do szpitala rozpoznano u powoda złamanie żeber VIII i IX. Takie uszkodzenie – według biegłego lekarza S. L.- leczy się wyłącznie czynnościowo poprzez stosowanie badaczu elastycznego opasującego szeroko klatkę piersiową. Żebra jako kości płaskie goją się szybciej niż przykładowo kości kończyn. Tym samym brak hospitalizacji nie wpłynął na proces rekonwalescencji i rozmiar krzywdy.

U powoda rozpoznano także stan po złamaniu trzonu kręgu Th 12. jednakże to rozpoznanie zostało stwierdzone po 3 m-cach od wypadku w wyniku poszerzonej diagnostyki obrazowej. Biorąc pod uwagę charakter takiego urazu przy wieku powoda i towarzyszących mu dolegliwościach trudno zakładać, iż doznał tego złamania w toku wypadku. Zadaniem biegłych sądowego S. L. złamaniu trzonu kręgu Th 12 to uraz bardzo poważny i gdyby faktycznie w dniu 24 grudnia 2010r. doszłoby do takiego uszkodzenia, to powód nie byłby w stanie o własnych siłach się poruszać. Sąd w tym zakresie podzielił stanowisko biegłego i przyjął, że do złamania trzonu kręgu (...)nie doszło.

Biegli lekarza badający powoda nie mieli wątpliwości, iż na skutek wypadku doznał on skręcenie kręgosłupa szyjnego, mimo braku takiego rozpoznania bezpośrednio po zdarzeniu. Uraz kręgosłupa szyjnego w tym mechanizmie wypadku musiał nastąpić, a pewne ograniczenia ruchome tego odcinka kręgosłupa są związane z przebyłym urazem.

W tych okolicznościach, charakter i trwałość obrażeń oraz długość i umiarkowany stopień uciążliwości leczenia powoda, a także jego wpływ na różne aspekty jego życia świadczą o umiarkowanym natężeniu doznanej przez niego

krzywdy, co uzasadnia przyznanie jemu zadośćuczynienia w kwocie 10 000 zł. Mając więc na względzie, że powód otrzymała już kwotę 5 000 zł, należało zasądzić na jej rzecz dodatkowo kwotę 5 000 zł i oddalić dalej idące powództwo.

Odnosnie roszczeń powódki, należy zauważyć, iż w następstwie wypadku z dnia 24 grudnia 2010r. była hospitalizowana do dnia 03 stycznia 2011r. Rozpoznano stłuczenie klatki piersiowej, olbrzymiego krwiaka piersi lewej, krwiak piersi prawej. Krewiak piersi lewej wymagał chirurgicznego nacięcia i założenia drenażu przepływowego. Po tym zabiegu została blizna na piersi lewej. Powódka doznała także skręcenia kręgosłupa szyjnego. Przez kolejne 10 dni po opuszczeniu szpitala była pod opieką poradni chirurgicznej w celu zmiany opatrunki. Istotnym przy tym pozostaje, że dolegliwości bólowe związane z obrażeniami doznanymi w wyniku przedmiotowego zdarzenia były znaczne. Ponadto bezpośrednio po zdarzeniu powódka wymagała pomocy męża, córki i osób trzecich, którzy pomagali jej przy pracach domowych, wozili do lekarza, na rehabilitację. Należy także zauważyć, że przebyte obrażenia spowodowały u powódki wystąpienie zaburzeń depresyjnych objawiających się lękami, bezsennością i dyskomfortem psychicznym, w związku z czym skorzystała z pomocy psychiatry.

Prognoza dla powódki, co do ustąpienia skutków wypadku, była pomyślna. Zaburzenia psychiatryczne były odwracalne

Zgłaszane przez powódkę dolegliwości w zakresie barków i stawów kolanowych nie można było wiązać z wypadkiem, a ich tłem mogły być zmiany zwyrodnieniowe oraz przeciążenia. Nie można także wiązać z wypadkiem ponowne hospitalizacje powódki, które miały miejsce w wrześniu 2011r, styczniu i czerwcu 2012r. Z dołączonych do akt dokumentacji medycznej wynika bowiem, że przyczyną zgłaszanych przez powódkę dolegliwości była wydolność krążeniowa oraz cukrzyca.

Odnosnie zarzutu interwenienta ubocznego, iż opinia biegłego lekarza psychiatryczna nie jest wiarygodna, gdyż stan zdrowia psychicznego powódki był następstwem tragicznych wydarzeń w jej życiu, a mianowicie śmiercią córki oraz wykryciem choroby nowotworowej. Wobec śmierci powódki nie można było przeprowadzić opinii uzupełniającej w celu zweryfikowania tych zastrzeżeń. Jednakże Sąd podzielił opinię tego biegłego i uznał ją jako podstawę wyrokowania. Sąd zauważył, że biegły wydając opinię miał pełną wiedzę o zdrowiu powódki, która nie ukrawała, że jej obniżony nastrój jest także konsekwencją tragicznych wydarzeń w życiu osobistym. Biegły w treści swojej opinii zaznaczył, iż zdaje sobie sprawę, że na stan psychiczny powódki w trakcie badania rzutowały jej problemy nowotworowe, przy czym przeżyła różne dolegliwości bólowe i miała problemy zdrowotne w rodzinie, co spowodowało silniejszą reakcję na stres. Jednakże z dokumentacji medycznej wynika, że objawy ujawnione w opinii były uprzednie w stosunku do procesu nowotworowego. Ponadto świadkowie przesłuchiwani w sprawie i powód potwierdzili, iż powódka po wypadku stała się nadwrażliwa, nerwowa, miała obniżony nastrój.

Skład orzekający miał na względzie, że w następstwie wypadku powódka doznała według biegłego ortopedy długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5%, zaś według biegłego neurochirurga w wysokości 2%, a biegły psychiatra określił uszczerbek na zdrowiu powódki na 5%.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał iż roszczenie powódki co do zadośćuczynienia jest uzasadnione w kwocie 25 000 zł. Mając więc na względzie, że powódka otrzymała od interwenienta ubocznego już kwotę 5 000 zł, należało zasądzić na jej rzecz dodatkowo kwotę 20 000 zł, tj całą dochodzoną kwotę tytułem zadośćuczynienia.

Powodowie wystąpili także z roszczeniem zasądzenia na ich rzecz uzupełniającego odszkodowania: powódka w kwocie 323,97 zł, a powód w kwocie 233,12 zł tytułem zwrotu kosztów lekarstw oraz kosztów dojazdu na miejsce oględzin uszkodzonego pojazdu (255 zł).

Co do zasady podstawę prawną żądania zasądzenia odszkodowania obejmującego koszty leczenia stanowi przepis art. 444 § 1 k.c. Odszkodowanie przewidziane w tym przepisie obejmuje wszelkie wydatki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne i celowe. Wydatkami takimi są także wydatki związane z zakupem koniecznych leków.

Analizując jednak zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd uznał, iż powodowie nie udowodnili, jakoby przysługiwało mi odszkodowanie ponad kwotę 303 zł, a to na nich w tym zakresie spoczywał ciężar dowodu (art. 6 k.c.).

Sąd doszedł do przekonania, że powódka udowodniła roszczenie w zakresie kosztów leczenia, tylko co do kwoty 48 zł., tj. zakup w dniu 24 lutego 2011r. leku P. i L. (faktura VAT (...)). Jak wynika z opinii biegłych konieczność zażywania tych leków istniała po stronie powódki przez okres 3 miesięcy od wypadku. W pozostałym zakresie roszczenie powódki co do zwrotu kosztów leczenia nie jest usprawiedliwione. Roszczenie to dotyczy bowiem zwrotu kosztów zakupu w dniu 21 września 2011r. leków A. i Z. na kwotę 20,97 zł (faktura VAT (...)). Jednakże biegli uznali, że istniała konieczność zażywania wymienionych leków do 6 miesięcy od dnia wypadku. Natomiast roszczenie powoda w tym zakresie nie zostało poparte żadnymi dowodami, tym samym nie zasługiwało na uwzględnienie.

Ponadto powódka wniosła o zwrot kosztów dojazdu na miejsce oględzin jej uszkodzonego auta w dniu 14 stycznia 2011r., dokonywanych przez pracownika interwenta ubocznego. Na poparcie tych twierdzeń został przedłożony rachunek za usługę taxi na kwotę 255 zł. Sąd przyjął, że jest to wydatek poniesiony w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstał bez tego zdarzenia, prowadzące do powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego. Należy jednocześnie podkreślić, że nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, gdyż istnieje obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów. Na dłużniku ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku, III CZP 5/11, OSNC 2012, nr 3, poz. 28). Niniejszy wydatek Sąd zakwalifikował jako konieczny i celowy, a mając na uwadze stan zdrowia powódki-uzasadniony i racjonalny. Powódka jako właścicielka uszkodzonego pojazdu miała prawo uczestniczenia w jego oględzinach i z tego prawa skorzystała ponosząc przy tym dodatkowe koszty, które obciążają pozwanego.

W tym miejscu należy podkreślić, że przedstawione powyżej istotne okoliczności faktyczne sprawy zostały ustalone na podstawie dowodów z dokumentacji medycznej dołączonej przez powodów do pozwu oraz znajdującej się w aktach szkody strony pozwanej, opinii biegłych sądowych a także zeznań świadków oraz przesłuchania powodów. Wskazane dowody, w ocenie Sądu, stanowią wiarygodne źródło informacji o wynikających z nich faktach, gdyż w toku procesu nie ujawniły się żadne okoliczności, które podważyłyby zaufanie do ich rzetelności i zgodności z prawdą.

W piśmie procesowym z dnia 21 lipca 2014r. pełnomocnik powodów zmodyfikowała powództwo w zakresie odsetek ustawowych od zgłoszonych roszczeń. W zakresie żądaniem zasądzenia na ich rzecz zadośćuczynienie wniósł o zasądzenie odsetek ustawowych liczonych od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty i od odszkodowanie od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty

Podstawę prawną do sformułowania takiego żądania stanowią przepisy art. 481 k.c. Z przepisu § 1 tego artykułu wynika, bowiem, iż jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odsetki za opóźnienie należą się przeto zarówno bez względu na szkodę poniesioną przez wierzyciela, jak i zawinięcie okoliczności opóźnienia przez dłużnika (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1994 roku, I CRN 121/94, OSNC 1995, nr 1, poz. 21). Należy przy tym wskazać, iż w świetle przepisów ustawy dłużnik opóźnia się z wykonaniem zobowiązania, gdy nie spełnia świadczenia w terminie oznaczonym w sposób dostateczny lub wynikający z właściwości zobowiązania. Aby dokładnie wyjaśnić wskazaną kwestię konieczne jest odwołanie się do pojęcia wymagalności. Roszczenie o spełnienie świadczenia jest wymagalne wówczas, gdy wierzyciel jest uprawniony do żądania spełnienia świadczenia. Dopóki roszczenie jest niewymagalne, nie zachodzi także opóźnienie, gdyż dłużnik nie jest zobowiązany do świadczenia. O dacie wymagalności decyduje natomiast treść stosunku obligacyjnego łączącego strony. W przypadku zobowiązań terminowych, jeśli dłużnik nie realizuje w terminie swych obowiązków wynikających z treści zobowiązania, opóźnia się ze spełnieniem świadczenia. W takim przypadku data wymagalności roszczenia stanowi jednocześnie datę, od której dłużnik opóźnia się ze świadczeniem. Z mocy przepisów art. 481 k.c. uzasadnia to roszczenie o odsetki. W przypadku z kolei zobowiązań

bezterminowych opóźnienie nastąpi dopiero w przypadku niedostosowania się do wezwania wierzyciela żądającego spełnienia świadczenia, chyba, że obowiązek jego spełnienia wynika z właściwości zobowiązania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 listopada 1995 roku, I ACr 592/95, OSA 1996, nr 10, poz. 48). Na koniec należy wskazać, iż na mocy przepisu art. 481 § 2 zd. 1 k.c. w sytuacji, gdy stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe.

Mając na uwadze charakter zgłoszony roszczeń, należy uznać, iż są to roszczenia bezterminowe, a obowiązek ich spełnienia nie wynika z ich właściwości. Tym samym, aby mówić o ich wymagalności i opóźnieniu w spełnieniu świadczenia należało uprzednio wezwać dłużnika do spełnienia. W aktach brak jest wezwania pozwanego T. P. (1) do spełnienia świadczenia. Za takie więc wezwanie Sąd uznał pozew zgłoszony przez powodów w postępowaniu karnym prowadzonym przez tut. Sąd oraz pismo porodowe rozszerzające powództwo o odszkodowanie. Jak wynika akt postępowania karnego prowadzonego pod sygn. akt II K 430/11 pozwy zostały doręczone pozwanemu na dzień 18 lipca 2011r. Natomiast pismo procesowe pełnomocnika powodów dotyczące rozszerzenia powództwa o odszkodowanie zostało doręczone pozwanemu w dniu 15 czerwca 2012r.

Dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela (art. 476 k.c.). Nie ma ustawowej definicji pojęcie „niezwłocznie”. W niniejszej sprawie Sąd uznał, iż pozwany powinien był spełnić świadczenie w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Tym samym roszczenie o zadośćuczynienie stało się wymagalne z dniem 26 lipca 2011r., a roszczenie o odszkodowanie z dniem 22 czerwca 2012r.

Zgodnie z art. 445 § 3 k.c. roszczenie o zadośćuczynienie przechodzi na spadkobierców tylko wtedy gdy zostało uznane na piśmie albo gdy powództwo zostało wytoczone za życia poszkodowanego. Ta druga sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, bowiem powódka H. M. (1) zmarła w toku procesu. Jednakże powód R. M. wykazał swoje następstwo prawne poprzez dołączenie do akt sprawy akt poświadczenia dziedziczenia, z którego wynika, iż jedynym spadkobiercą zmarłej.

W pozostałym zakresie, powództwo jako nie udowodnione podlegało oddaleniu.

Z tych względów, na podstawie wskazanych przepisów, Sąd orzekł jak w punktach I, II i III wyroku.

Odnośnie rozliczenia kosztów procesu poniesionych przez strony należy na wstępie wskazać, że zgodnie z przepisami art. 98 § 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego radcy prawnego, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

W świetle opisanych powyżej zasad, do kosztów procesu poniesionych przez powoda należało zaliczyć: wynagrodzenie reprezentującego do radcy prawnego w kwocie 2400 zł (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...)/Dz. U. z 2013 r., poz. 490, t.j./), opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, koszty dojazdu na 5 rozpraw (5 x 118 km x 0,83580) w kwocie 540 zł oraz wydatki na wynagrodzenie biegłych w kwocie 1900zł, co daje łącznie kwotę 4857 zł.

Pozwany T. P. (1) nie poniósł żadnych kosztów procesu.

Wedle przepisu art. 100 zd. 1 k.p.c., w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Tak też sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie, gdyż powód wygrała sprawę w 71,16 %, natomiast strona pozwana w 28,84 %. Oznacza to, że powodowi z tytułu kosztów procesu należał się zwrot kwoty 3456,25 zł (4857 zł x 71,16 %), o czym mowa w pkt. IV wyroku.

Jednakże koszty procesu poniósł interwenient uboczy po stronie pozwanej w kwocie 2400 zł tytułem wynagrodzenia adwokata (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności

adwokackie (...) /Dz. U. z 2013 r., poz. 461, t.j./), opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, koszty dojazdu na 7 rozpraw (7 x 118 km x 0,83580) w kwocie 690,37zł, co dało łącznie 3107,37zł.

Zgodnie z art. 107 k.p.c. interwenient uboczny, do którego nie mają zastosowania przepisy o współuczestnictwie jednolitym, nie zwraca kosztów przeciwnikowi strony, do której przystąpił. Sąd może jednak przyznać od interwenienta na rzecz wygrywającego sprawę przeciwnika strony, do której interwenient przystąpił, zwrot kosztów wywołanych samoistnymi czynnościami procesowymi interwenienta. Sąd może także przyznać interwenientowi koszty interwencji od przeciwnika obowiązane do zwrotu kosztów.

Mając powyższe na uwadze Sąd przyznał interwenientowi zwrot kosztów poniesionych stosownie do reguły z art. 100 k.p.c. Skoro strona do której interwenient przystąpił wygrała w 28,84% , to w taki zakresie należy się zwrot kosztów procesu , tj w kwocie 896,16 zł (3107,37 zł x 28,84%).

Sąd przyznał wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w stawce pojedynczej, pomimo, że po stronie powodów były dwie osoby fizyczne. Sąd Najwyższy w uchwale III CZP 130/06, którą skład orzekający podzielił, stwierdził, iż wygrywającym proces współuczestnikom, o których mowa w art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c., reprezentowanym przez tego samego radcę prawnego, sąd przyznaje zwrot kosztów w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu jednego pełnomocnika.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o przytoczone przepisy, Sąd orzekł jak w punkcie V sentencji.

Orzeczenie o kosztach sądowych (punkt VI natomiast VII wyroku) oparto natomiast na przepisach art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. Zgodnie bowiem z przepisem art. 113 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu, a więc w tym przypadku przepisu art. 100 k.p.c. W związku z tym, że Skarb Państwa poniósł wydatki związane z opłatą stosunkową od powództwa oraz brakującym wynagrodzeniem biegłych w łącznej kwocie 4084,55 zł., Sąd nakazał powodowi uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie kwotę 1177,98 zł (4084,55 zł x 28,84 %) tytułem części tych kosztów, a stronie pozwanej kwotę 2906,57 zł (4084,55 zł x 71,16 %).